

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Przebieg miesięczna „Głosu Polskiego“ ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odosłanie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w Kraju — zł. 5.—; zagranicą — zł. 7.20.

Telefony „Głosu Polskiego“ — sekretariat redakcji 2-99, ogólny redakcyjny 19-71; nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99; administracja i ekspedycja: 1-99.

Cena 20 groszy

Redakcja i Administracja
Łódź, Piotrkowska nr. 106.
Konto czekowe w P. K. O.
Nr. 61.119

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1 szpaltowy 30 i strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt
Nekrologi 30 „ „ „ „
Nadesłane po tekście 30 „ „ „ „
Zwyczajne 10 „ „ „ „ strona 10 szpalt
Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł. 0000
Ogłoszenia zamieszczone obliczane są o 50 procent
zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej

Wspólny front mniejszości niemieckich

BERLIN, 17 października. (ATE) „Lokal Anzeiger“ donosi, że w Czechach odbył się zjazd mniejszości niemieckich, na którym oprócz przedstawicieli niemieckich w Czechach brali również udział postawie z Austrii i posłowie nacjonalistyczni do sejmiku pruskiego i parlamentu Rzeszy. Obrady dotyczyły ułożenia programu, obejmującego sprawy mniejszości narodowych Czech, Polski, Litwy i Rumunii. Program uchwalono przy burzliwych oklaskach. Celem programu jest traktowanie wszystkich mniejszości, jako jedną całość i dążenie do połączenia w jedno państwo.

Mniejszości w Polsce zakładają własne biuro prasowe

BERLIN, 17 października. (ATE) „Ost Express“ donosi z Warszawy o utworzeniu biura prasowego mniejszości narodowych w Polsce, które będzie wydało komunikaty w trzech językach, przeznaczone dla zagranicy. Mniejszość niemiecka, przystępując do biura miała stwierdzić jednocześnie, iż stoi na stanowisku lojalności wobec państwa polskiego. „Vorwaerts“ omawiając tę wiadomość wyraża mniemanie, iż socjalistyczni Niemcy w Polsce nie przystąpili do biura prasowego.

Niestuszne zarządzenie Rząd znosi wyrok sądów

WIEDEN, 17 października. (PAT) Pisma tutejsze donoszą, z Madrytu, że w hiszpańskim urzędowym dzienniku ukazał się dekret upoważniający rząd do znoszenia wyroków sądowych, wydanych nawet przez najwyższy trybunał sądowy.

Udaremniiony zamach na dyktatora Hiszpanji

PARYŻ, 17 października. (PAT) Korespondent „Chicago Tribune“ donosi z Perpignan, iż w Barcelonie aresztowano 5-ciu członków związków zawodowych pod zarzutem przygotowania zamachu na króla i Primo de Riverę. Przy aresztowanych znaleziono rewolwery i znaczne zapasy naboje.

Rewolwerowa dyskusja w parlamencie meksykańskim

MONTEREY (Meksyk), 17-go października. (PAT) Podczas dyskusji w izbie deputowanych doszło do wymiany strzałów rewolwerowych, od których trzech deputowanych zostało zabitych. W mieście panuje wielkie podniecenie. Pałac gubernatora strzeżony jest przez oddziały wojskowe.

Od mongolskich stepów grozi pożoga Niemcy chcą zbliżyć Rosję do Ligi narodów W obawie klęski żelaznego pierścienia wokół Polski

BERLIN, 17 października. — We wstępnym artykule p. t. „Spojrzenie na Wschód“ wskazuje naczelny redaktor „Berliner Tageblattu“ Teodor Wolff na pewne chmury na Dalekim Wschodzie, które naciągają powoli, ale nie mniej budzą grozę w Mandżurji, jako na terenie współzawodnictwa między Rosją a Japonją. Taka wojna mogłaby wywołać pożar stepów mongolskich, a przy tego rodzaju pożarach nigdy nie wiadomo, jak daleko one się rozszerzą. Około Rosji nagromadziło się sporo ma-

terjału palnego. Pierwsza iskra może paść gdzieś tam, a pożar może się przenieść z Azji do Europy, lub odwrotnie.

Wolff w bardzo ostrożnych słowach kładzie nacisk na fakt, iż traktat litewsko-sowiecki został przysposobiony do traktatu niemiecko-sowieckiego, poczem daje do zrozumienia, że jest to próba okrążenia Polski przez Niemcy, Litwę i Rosję.

Wolff rozważa w dalszym ciągu szanse Niemiec na wypadek wojny i stwierdza, że w razie przegranej

Rosji, polityczna sytuacja Niemiec znacznie ucierpiałaby. Mocarstwa zachodnie mogłyby zarządzić przemarsz wojsk. Deklaracja co do par. 16 paktu ligi narodów nie jest ostateczną ochroną neutralności Niemiec, a w Niemczech jest dość awanturników i landsknechtów, którzy skorzystaliby z nadarzającej się sposobności.

Wobec tego Niemcy powinny czynić wysiłki, celem zbliżenia Rosji do ligi narodów i ligi narodów do Rosji.

Polska flota handlowa

Oferty zagraniczne na dostawę okrętów handlowych będą zbadane na miejscu

Nasz warsz. koresp. telefonuje: Rozwijający się od szeregu miesięcy wspaniały eksport towarów polskich, zwłaszcza węgla, jeszcze raz bardzo wydatnie podkreślił znaczenie wolnego dostępu do morza, jaki Polska na zasadzie traktatu wersalskiego otrzymała, i zarazem uwypuklił jaskrawą tę smutną prawdę, że mimo kilkuletniego już władania przez Polskę dostępem do morza, społeczeństwo nie zdobyło się na ufundowanie własnej floty narodowej, gdyż tych kilka okrętków, które pływają pod polską banderą i nadają się raczej do żeglugi przybrzeżnej, pod to miano podciągnąć niepodobna. Cały prawie eksport węgla drogą morską odbywał się przy pomocy obcego tonażu. Banderą polską brała w nim udział w zupełnie minimalnym stopniu.

Obecny minister przemysłu i handlu, inż. Kwiatkowski, zapo-

czątkowo wreszcie szerszy program w tej sprawie. Poprzedni gabinet prof. Bartla specjalną uchwałą postanowił utworzyć rządową flotę handlową.

W wykonaniu tej uchwały zamówiono już dwa statki pasażerskie dla celów turystycznych w stoczni gdańskiej. Jednocześnie zwrócono się do szeregu stoczni zagranicznych o oferty na okręty transportowe, towarowe. Ofert tych nadeszła do ministerstwa przemysłu i handlu znaczna liczba. Złożyły oferty różne firmy: francuskie, niemieckie, holenderskie, belgijskie, duńskie, angielskie i t. d. Wybrano z pośród nich kilka bardziej dogodnych i postanowiono zbadać oferowane statki na miejscu w dokach.

W tym celu ministerstwo przemysłu i handlu delegowało do Francji naczelnika wydziału żeglugi handlowej, p. Hugona Pistla, który onegdaj wyjechał z War-

szawy. Zbada on na miejscu szczegółów złożonych ofert i w razie zadowalającego wyniku tej ekspertyzy, być może zostaną już w niedługim czasie podpisane przedwstępne umowy na dostawę okrętów transportowych z temi firmami, u których da się uzyskać najlepsze warunki i których objekty będą jednocześnie najlepsze. Rząd polski zamierza zakupić kilka takich okrętów o większej pojemności, albo zupełnie nowych, w tym roku spuszczonej na wodę, albo też zbudowanych w latach ostatnich, w każdym razie już po wojnie światowej.

Wydatek na ten cel zamortyzuje się niebawem. Wielkie sumy, ginące bezpowrotnie dla nas w kieszeniach obcych przedsiębiorstw transportu i żeglugi morskiej, pozostaną przytem w Polsce.

Radykałowie francuscy gotowi objąć rząd przy udziale przyjaciół z lewicy

Korzystne wrażenie deklaracji Kongresu stronnictwa

BORDEAUX, 17 października. (PAT) Ogłoszona po zakończeniu kongresu deklaracja stronnictwa radykałów, stwierdza, iż historia po wyborach majowych świadczy o stopniowym rozdrabnianiu się większości, która nie była dość jednolita.

Deklaracja podkreśla następnie konstytucyjną poprawność prezydenta Doumerge'a oraz republikanizmu Poincaré'go i zaznacza, iż nie należy oskarżać ministrów radykałów, którzy brali udział w rządzie Poincaré'go, gdyż szli za głosem obowiązku. Radykałowie sądzą, stwierdza dalej deklaracja,

że po obecnej bezczynności, stronnictwo nie może być wciągnięte do żadnej kombinacji politycznej, w której nie odegrałoby głównej roli. Stronnictwo radykałów jest zdania, że w obecnej wyjątkowej sytuacji nie mogłoby przyjąć na siebie odpowiedzialności za spowodowanie załamania się wysiłków, podjętych przez gabinet unii narodowej. W odniesieniu do programu finansowego, głosi deklaracja, stronnictwo nie może zgodzić się na ratyfikację układu o regulacji długów bez jednoczesnego lojalnego przedstawienia Anglii i Ameryce pewnych za-

sirzeń. Stronnictwo radykałów jest zdania, że sprawa uzdrowienia finansów jest ściśle związana z odwołaniem się od jednostek i instytucji wzbogaconych przez wojnę. Deklaracja zapewnia dalej, że stronnictwo radykałów bronić będzie 8-godzinnego dnia pracy.

BORDEAUX, 17 października. (PAT). Kongres radykałów zakończony został bankietem, na którym przewodniczył Sarraut. Sarraut stwierdził, że obowiązkiem radykałów jest podjąć kierownictwo spraw państwowych przy udziale przyjaciół z lewicy.

Prezydent-monarchi- sta

Kurjoza republiki niemieckiej

BERLIN, 17 października. (PAT) „Morgenzeitung“ podaje do wiadomości publicznej fakt, który zdaniem tego pisma świadczy ma o zakulisowych machinacjach kamaryli monarchistycznej, skupiających się dookoła osoby prezydenta Hindenburga, którego chce się wciągnąć do antyrepublikańskich intryg. Mianowicie na nabożeństwie żałobnym, urządzonej z powodu śmierci pułk. Heeringen przez związek żołnierzy, zjawił się prezydent Hindenburg, mimo iż wiadomem było, że na nabożeństwie obecny będzie książę Oskar Hohenzollern, który świeżo przypominał się opinii publicznej prowokacyjnym przemówieniem, wygłoszonym na kongresie związków ojczyznianych w Norymberdze i że książę będzie na nabożeństwie jako oficjalny przedstawiciel cesarza Wilhelma. Oprócz prezydenta Hindenburga przybył na nabożeństwo minister Reichswehry Gessler. W czasie ceremonji Hindenburg siedział obok księcia, który złożył na trumnę wieniec z litera „W“.

Przywódcy opozycji komunistycznej

poddadzą się uchwałom kongresu partji

MOSKWA, 17 października. — Przywódcy opozycji Zinowjew, Trocki, Kamieniew, Piatakow, Sokolnikow i Jewdokimow ogłosili deklarację, w której zapowiadają całkowite poddanie się wszystkim decyzjom kongresu partji komunistycznej, komitetu centralnego partji, oraz komisji kontrolującej i wzywają swych zwolenników do zajęcia podobnego stanowiska, odmawiając jakiegokolwiek poparcia dyzydentom.

Wybuch na transportowcu chińskim

1200 trupów pochłonął żywioły

LONDYN, 17 października. — (PAT). „Sunday Express“ donosi z Szanghaju, że statek chiński „Kuang-Fung“, transportujący żołnierzy i amunicję dla gubernatora Szanghaju Sun-Szuan-Fenga, został w pobliżu portu Kiu-Kiang zniszczony przez pożar. Pożar ogarnął również zapasy amunicji i spowodował straszliwy wybuch, w rezultacie którego 1200 ludzi zostało zabitych, zaś pozostali chwilowo przy życiu zatonęli.

PARYŻ, 17 października. — (PAT). Rada ministrów wysłuchała sprawozdania ministrów radykałów z kongresu w Bordeaux. Sprawozdanie wywarło korzystne wrażenie.

Słuszne rozporządzenie

Starostowie osobiście będą przyjmowali interesantów i szybko decydowali sprawy

Starostwa, jako władze administracyjne 1-ej instancji, powinny być państwowymi organami, opiekującymi się obywatelami i niosącymi im pomoc. Cel ten da się osiągnąć jedynie przez bezpośrednie współzycie starostów i urzędników starostw z ludnością.

Dotychczas, niestety, kontakt z ludnością utrzymują starostwa za pośrednictwem papierów, odgradzając się od interesantów i ich spraw tysiącami przeróżnych formalności biurokratycznych.

Minister spraw wewnętrznych, gen. Sławoj - Składkowski postanowił zasadniczo zmienić stosunek władz administracyjnych do ludności.

Jutro minister podpisze okólnik do starostów, nakazując w nim życiowe i jaknajbardziej życzliwe traktowanie interesantów i ich spraw.

Okólnik wyraźnie podkreśla, że stosunek starostów do interesantów i spraw załatwianych przez nich jest niejednakowy, często nieżyczliwy, papierowy i bezduszny.

Czas wszystkich interesantów starostw, a zwłaszcza ludności włościńskiej, musi być szanowany. Nie będą oni, jak dotychczas, oczekiwać całymi dniami na przyjęcie przez starostę.

Wobec tego, że zdarzają się wypadki różnego traktowania interesantów w zależności od ich pochodzenia, wyznania lub zajmowanego w społeczeństwie stanowiska, minister kategorycznie poleca starostom odnosić się do wszystkich interesantów z tą samą życzliwością i traktować ich jednakowo.

Co więcej — minister poleca w okólniku urzędnikom wnikać w sprawy ludności i udzielać troskliwych rad i wskazówek, aby sprawy interesantów były pomyślane dla nich załatwione.

Celem osiągnięcia tej sprawności urzędów starościńskich minister poleca wydzielać w każdym starostwie jeden tak zw. „pokój przyjęć”, do którego będą mieli wstęp bez meldowania wszyscy obywatele polscy.

W pokoju tym zbierać się mają interesanci, od których codziennie zrana naczelnik kancelarii starostw zbierze podania, spisz prośby ustne, skargi i t. d.

Codziennie również do pokoju tego przychodzić będzie starosta i osobiście przyjmować będzie ustne wyjaśnienia interesantów. Sprawy decydowane mają być szybko.

Starosta obowiązany będzie otwarcie oświadczyć petentowi, czy sprawa jego może być załatwiona przychylnie, lub też odmownie.

W razie przychylniej decyzji starosta będzie obowiązany odroczyć załatwienie sprawy.

Kontrolę nad ściśłem wykonaniem tego zarządzenia minister powierzył wojewodom. Okólnik zapowiada, że minister również osobiście będzie kontrolował podporządkowanie się starostów temu poleceniu.

Dalej minister upoważnia każdego obywatela, który nie będzie osobiście przyjęty przez starostę w przeciągu trzech dni, do zwrócenia się listownie lub telegraficznie ze skargą do min. spraw wewnętrznych.

Zarządzenie to będzie ogłoszone, w powiatach zaś rozplakowane dla powszechnej wiadomości.

Tranzlokacje urzędów państwowych

Województwo przenosi się do pałacu Poznańskich

Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach ma być definitywnie załatwiona sprawa przenosin urzędów państwowych na terenie m. Łodzi, a mianowicie: Urząd wojewódzki ma być przeniesiony do pałacu Poznańskich przy ul. Ogrodowej, izba skarbową ma zająć lokal, opuszczony przez urząd wojewódzki; II-gi urząd skarbowy ma być przeniesiony do gmachu przy ul. Ogrodowej nr.

Związki pracowników umysłowych

w obronie swych praw przy najmie pracy

Rezolucje i uchwały, przyjęte przez wczorajszy wiec pracowników umysłowych, opracowane zostaną przez przedstawicieli organizacji: pracowniczych w porozumieniu z posłami Ziemięckim, Haraszem i Waszkiewiczem. Uchwa-

ły te w formie konkretnych wskazań przedłożone zostaną ministrowi i będą miały zasadniczy wpływ na dalsze losy ustawy o ochronie pracy dla pracowników umysłowych. (E)

Zw. zaw. pracowników umysłowych, z siedzibą w Krakowie, przesłał do min. przemysłu i handlu pismo, zawierające jaknajbardziej strzeższy protest przeciwko stanowisku, zajętemu przez to ministerstwo wobec projektu ustawy o najmie pracy umysłowej.

Pismo protestuje przeciwko tendencjom do pogorszenia ustawy, ujawnionym przez min. przemysłu i handlu w toku sporu z min. pracy, oraz wymienia żądania pracowników umysłowych w związku z opracowywaną ustawą, jak: trzymiesięczny termin wypowiedzenia pracy i sześciomiesięczny wypowiedzenia mieszkań służbowych, odprawa w wysokości pensji miesięcznej za każdy rok przepracowany, dokładne sprecyzowanie regulaminu pracy, w myśl postulatów zw. zaw. i ustawowe ograniczenie czasu pracy umysłowej do 40 godzin tygodniowo, przymus stosowania wskaźnika drożyzniowego, obowiązkowe umowy zbiorowe przy udziale zw. zaw., patetyczne lawnicze sądy pracy, przymusowe ubezpieczenia i t. d.

Co usłyszymy dziś przez radio?

19,00—19,25 — 21-sza lekcja kursu elementarnego języka francuskiego; lektor prof. Lucien Roquigny.

19,30—19,45 — komunikat rolniczy;

19,45—19,55 — nad program „Rozmaitości”.

19,55—20,05 — odczyt p. t.: „Egipt, Chaldea, Persja” wygl. p. Lech Niemojewski.

20,30—22,00 — koncert wieczorny, wieczór operowy, Dworzak: „Sprzedana Narzeczona”.

Warszawa, (tala 400 m.):

15,00 — 15,15 — komunikat gospodarczy.

17,00—17,25 — odczyt p. t.: „Wielka myśl prawna — wybitni prawnicy Polski”, wygl. p. Bolesław Janusz Kachel.

17,30—18,35 — koncert popołudniowy; wykonawcy: orkiestra Polskiego radia pod dyr. Jana Dworakowskiego i p. Alin (śpiew).

Dwie kradzieże z włamaniem do sklepów tytoniowych w ciągu jednej nocy

W nocy z soboty na niedzielę, niewykryte naraził sprawcy dokonali kradzieży z włamaniem do sklepów tytoniowych w Łodzi.

Pierwsza kradzież została dokonana w sklepie tytoniowym przy ulicy Cegielskiej 33, należącym do Moszka Londowicza. Włamywacze za pomocą wybita wylomu w murze ze strony ulicy, dostali się do sklepu, gdzie skradli wyroby tytoniowe i tytoń za sumę 1200 zł.

Drugiej kradzieży dokonano w sklepie tytoniowym, należącym do

Henocha Klumana przy ulicy Piotrkowskiej 294, gdzie włamywacze rozcięli żelazną żaluzję w oknie, poczem przedostali się przez wyciętą szybę i skradli tytoń i papierozy wartość: 1150 złotych.

Na miejsce obydwóch kradzieży przybył kierownik I brygady policji śledczej podkomisarz Wesolowski, który wszczął za zbiegłymi włamywaczami energiczny pościg. W związku z owymi kradzieżami policja śledcza aresztowała 5 osób.

Jak podróżują konie w Ameryce? Poduszki, korkowa posadzka i żłób w aucie

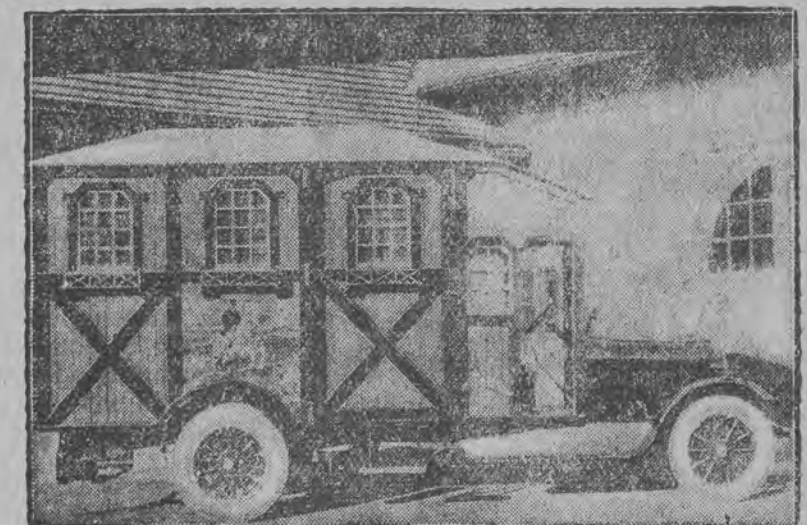
W różnych warunkach ekonomicznych żyją ludzie, jedni w dobrobycie inni w średniej zamożności, reszta zaś w biedzie i stosownie do stopy życia w różnych warunkach podróżują.

Jedni jeżdżą luksusowo: pociągami drudzy — trzecią klasą. Kogo nie stać na bilet trzeciej klasy, ten chodzi piechotą.

To samo można powiedzieć i o podróżach zwierząt — przyjaciół

człowieka, których dobrobyt i stopa bytowania zależna jest od zamożności ich panów — właścicieli.

Naprzekąd konie biednych właścicieli „podróżują” z miasta do miasta na własnych nogach. Bogatsi właściciele przesyłają swe konie transportami kolejowymi. Znaleźli się i tacy, którzy swe konie wysygnęte transportują w luksusowo urządzonych, specjalnie budowanych do tego celu samochodach

Luksusowy samochód dla koni.

ciężarowych. Są to, rzecz prosta, „zawodowi” miłośnicy luksusu — Amerykanie.

Taki luksusowy podróżny samochód dla koni którego widzimy fotografie na naszej ilustracji, urządzone jest z wyszukany komfortem, jaki tylko można sobie wyobrazić przy zastosowaniu jego dla transportu i troskliwości o konie.

Jeżdżą tam; autami naturalnie konie „szlachetnej krwi”, przeważnie ze stajni wyścigowych. Koń, któremu w udziale przypadło szczęście podróżowania tego rodzaju samo-

chodem, stoi między dwiema bariernami dokładne wyłożonemi miękkimi poduszczkami z włosia. Ścianki przegródki, w której koń stoi, wyłożone są miękkim pentametycznym poduszkami ze skóry. Podłoga wyłożona jest taflami korkowymi. W aucie znajduje się koryto z wodą, żłób i drabinki do siania.

Podróż w tak urządzonej aucie odbywa koń nie męcząc się i przybywa na miejsce celu swej podróży w dobrej formie co ma znaczenie przy czekających go biegach.

Wojewódzki Gimnazjum Oświatowy
 Wodny Rynek (róg Rokicińskiego)
 Dojazd tramwajami 6 i 1
 Od poniedziałku, dnia 11 do dnia 19 października r. b.
Dla dorosłych:
IWONKA Dramat współcz. w 10 akt. według głośnej powieści Juliusza Germana. W roli tytułowej **J. Smosarska**
 Następnym program: **MARJA ANTONINA**

Dla młodzieży:
PRZEMYTNIICY
 Dramat w 6 akt., osnuty na tle walki strzelców alpejskich z przemytnikami
NAD PROGRAM
Entliczek Pentliczek
 Komedja w 2 aktach.
 Seanse bezpłatne dla młodzieży szkół powazecznych
INDJE, kraina baśni i cudów
 Obraz w 8 części, ilustrowany piękno i tajemnice Dalekiego Wschodu (Indje i Tybet).

Nikt nigdy i nigdzie
 nie dał nam tyle
emocji, tyle wzruszeń
 i
zadowolenia ile dają nam
Iwan Mozzuchin
 i
Natalja Kowanko
 w
KURJERZE CARSKIM
 który ukaże się w
„REDUCIE”.

Reduta

Dziś i dni następnych!

Czy powinniśmy milczeć!!

Potężny film erotyczno-seksualny

— z —

CONRADEM VEIDTEM

w roli człowieka, ZARTEGO przez ZMYŚLY.

CONRAD VEIDT

stworzył w tym obrazie kreację, która przyćmiła wszystkie jego dotychczasowe role, nawet „Braci SCHELLENBERG”

Obraz wł. S. A. Pefef-Film

Początek o godzinie 3-ej, ost. o godz. 10-ej wiecz.

